

Sunpor Lambdalit®_HP150

1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/BLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Identifikator av produkt

Handelsnavn	Sunpor Lambdalit®_HP150 . Lambdalit 230 / 320 / 410, HP 150
Nr. CAS	Ikke tilordnet.
EINECS Nr.	Ikke tilordnet.
REACH registreringsnummer	Ikke tilordnet.

1.2 Relevante og identifiserte bruksområder av stoff eller blanding og bruksområder rådet mot

Identifisert brukområde®	Sørlig brukt til fremstilling av isolasjonsskum og emballasje.
Bruksområde(r) rådet mot	Ingen kjente.

1.3 Detaljer om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

SUNPOR Kunststoff GmbH
 Tiroler Straße 14
 3105 St. Pölten
 Austria / Österreich

Telefon	++ 43 2742 291 0
FAX	++ 43 2742 291 40
E-post	office@sunpor.at

1.4 Nødnummer

	24 h Emergency Contact Services National Chemical Emergency Centre (NCEC) Oxfordshire, UK +44 (0) 12 35 23 96 70 Sunpor Kunststoff GmbH – NCEC29003
Norge: Giftinformasjonen (24 timer per dag, 7 dager i uken)	+47 22 59 13 00

2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Regulering (EF) nr. 1272/2008 (CLP) Ikke tilordnet.

2.2 Etikettelementer

I henhold til regulering (EF) nr. 1272/2008 (CLP)

Handelsnavn	Sunpor Lambdalit®_HP150
Piktogram(er) om fare	Ingen.
signal ord(ene)	Ingen.
Uttalelse(r) om fare	Ingen.
Sikkerhetsuttalelse(r)	Ingen.
Selv vurderes føre-uttalelse	<p>P210: Holdes vekk fra varme, gnister, åpen flamme, varme overflater. — Røyking forbudt.</p> <p>P233: Hold beholderen tett lukket.</p> <p>P243: Treff tiltak mot statisk elektrisitet.</p> <p>P403 + P235: Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig.</p>

2.3 Andre farer

Kan forårsake noen øyeirritasjon som skulle opphøre etter fjernelse av produktet. Kan brennbare damper / eksplosive damp-luft-blandinger.

3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Blanding

Blanding basert på: polystyren (CAS-nr 9003-53-6), drivstoff, polymer flammehemmende middel

Farlige bestanddeler	Vekt-%	Nr. CAS	EF Nr.	REACH registreringsnummer	EF Klassifisering No. 1272/2008
Pentan	< 1,8	109-66-0	203-692-4	01-2119459286-30	Flam. Liq. 1, H224 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H431
2-metylbutan (isopentan)	< 0,5	78-78-4	201-142-8	01-2119475602-38	Flam. Liq. 1, H224 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411

For klassifiseringene ikke er skrevet ut i sin helhet i denne paragrafen, herunder fareklasser og faresetninger, er hele teksten oppført i punkt 16.

4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelp

Innånding	Vlytt personer som er påvirket av dampen til frisk luft. Hvis symptomene vedvarer, skaff legehjelp.
Hudkontakt	Vask huden med såpe og vann. Hvis symptomene vedvarer, skaff legehjelp.
Kontakt med Øyne	Hold øyelokkene atskilt, og skyll med øyeskyl eller rent vann i minst 15 minutter. Hvis symptomene vedvarer, skaff legehjelp.
Svelging	Neppe farlig hvis svelget. VED SVELGING: Ikke fremkall brekning. Søk lege umiddelbart ved svelging.

4.2 Viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket

Innånding: Hodepine, Svimmelhet.
 Øyne og Hudkontakt: Rødhet, Irritasjon.

4.3 Indikasjon på øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesiell behandling som er nødvendig

Ikke sannsynlig at det trengs, men hvis nødvendig gi symptomatisk behandling.

5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

Produktet er ikke klassifisert som brannfarlig, men vil brenne ved kontakt med flamme eller ved eksponering for høy temperatur (Se avsnitt 9).

5.1 Brannslukningsmiddel

Egnet brannslukningsmiddel	Vannspray, skum, pulver eller CO ₂ .
Uegnede Slukkemidler	Ikke benytt vannstråler.

5.2 Spesielle fare som følge av stoffet eller blandingen

Dette produktet kan forårsake farlig røyk i en brann. Farlige Dekomponeringsprodukter: Karbonmonoksid, Karbondioksid, styren, alifatisk hydrokarboner og små mengder hydrogenbromid kan utvikles.

Råd for brannmenn Råd for brannmenn

Brannmenn må bruke full verneutstyr, inkludert åndedrettsvern. Kjemisk beskyttelsesdrakt. Avkjøl beholderne med vann i spredt stråle hvis disse er utsatt for sterk varme. Brannfarlig konsentrasjon av pentan kan dannes ved lagring i lukkede beholdere.

6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

Forsiktig - Spill kan være glatt.

Pentan kan danne eksplosjonsfarlig blanding med luft. Pentan-damp er tyngre enn luft og kan akkumuleres i lavtliggende hulrom og i lukkede rom. Fjerne eller sikre alle kilder til antennelse. Unngå friksjon, gnister og andre former for antenning. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister.

6.2 Miljømessige vernetiltak

Sørg for å hindre avrenning til avløp.

0 Metoder og materialer for oppdemning og rengjøring

Dersom det er trygt å gjøre dette: Små spillmengder: Fei opp og tøm i avfallstønner eller plastsekker. Flytt til beholder med lokk for fjerning eller gjenvinning.

Store spillmengder: Bruk støvsugerutstyr egnet for anvendelse i eksplosjonsfarlige områder for innsamling av sølt materiale hvis det er praktisk mulig. Flytt til beholder med lokk for fjerning eller gjenvinning.

6.4 Referanse til andre avsnitter

Se Også Avsnitt 8 og 13.

7: HÅNTERING OG LAGRING

0 Forholdsregler for sikker håndtering

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon og eventuelt punktavsug. Unngå innånding av røyk/damp. Unngå dannelse av støvskyer. Skal holdes borte fra åpen flamme og andre antenningskilder. Slukk alle andre branner. Fjerne eller sikre alle kilder til antennelse. Unngå friksjon, gnister og andre former for antenning. Det elektriske systemet skal være gnistsikkert. Det må ikke røykes under bruk. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Sørg for tilstrekkelig jording. Unngå utslipp til miljøet. Tillatelse må innhentes fra rette Lokale Myndighet før de ødelagte beholderne kastes.

Risiko ved Bearbeiding

Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. For å unngå dannelse av statisk elektrisitet, og dannelse av eksplosjonsfarlig pentan / luft blanding, skal beholdere tømmes fullstendig ved bruk. Linjehastighet bør ikke overstige 8 m/s ved normal pumpeoperasjon. Alle deler av anlegg og utstyr skal være bundet sammen og koplet til jord. Elektriske koplinger sjekkes regelmessig. Bruk antistatiske klær og sko.

7.2 Vilkår for sikker oppbevaring, inkludert eventuelle kompatibilitetsproblemer	<p>Brannfarlig konsentrasjon av pentan kan dannes ved lagring i lukkede beholdere. Før lossing av frakt container, dorene må holdes åpne og sørg alltid for god ventilasjon i en time.</p> <p>Oppbevares i tett lukket emballasje på et kjølig og godt ventilert sted.</p> <p>Holdes vekk fra direkte solskinn og andre varme- og tennkilder. Beskyttes mot regn og fuktighet. Bulk: Lagres under inert gass. Åpne tanker dekkes til med stiv netting.</p> <p>Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Det elektriske systemet skal være gnistsikkert. Produktet leveres vanligvis i åttekantet trefiberemballasje (octabins)</p>
Spesialdesign for lagerrom og beholdere	<p>Lagerrom bør holdes kjølig for å redusere utslipp av pentan og utstyrt med et passende ventilasjonssystem for å unngå akkumulering av pentan i luften. I tillegg skal det være installert sikkerhetsutstyr som varsler om eventuell eksplosjonsfarlig pentan / luft- blanding. Elektrisk system må være gnistsikkert.</p>
Lagringstemperatur	Omgivende.
Uforenlige materialer	Unngå lagring eller håndtering sammen med eksplosiver FN-klasse 1.
Bruk beholdere av	Stål (fat).
7.3 Spesifikk(e) sluttbruk(er)	Sørlig brukt til fremstilling av isolasjonsskum og emballasje.

8: EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametere

Administrative Normer

Norge:

109-66-0: pentan; n-pentan

TLV 750 mg/m³ ; 250 ppm (Administrative normer)

TLV 750 mg/m³ ; 250 ppm (Administrative normer)

EU har en veiledende grenseverdi for dette stoffet.

78-78-4: isopentan; 2-metylbutan

TLV 750 mg/m³ ; 250 ppm (Administrative normer)

TLV 750 mg/m³ ; 250 ppm (Administrative normer)

EU har en veiledende grenseverdi for dette stoffet.

8.2 Eksponeringskontroll

8.2.1 Passende tekniske kontroller

Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

8.2.2 Personlig verneutstyr

Vernebriller/ansiktsskjerm

Vernebriller.

Hudbeskyttelse (Håndbeskyttelse/
Annet)

Bruk egnede vernehansker. Anbefales: Tette hansker (EN 374). Gjennombruddstid for hanskematerialet: se informasjon fra den enkelte hanskeleverandør. Bruk egnede verneklær.
Antistatiske vernesko eller antistatiske støvler.

Åndedrettsvern

Godkjent støvmaske skal brukes hvis støv genereres under håndteringen.

Termiske farer

Ikke anvendelig.

8.2.3 Miljøovervåking

EU og lokale bestemmelser om flyktige organiske forbindelser (VOC) skal tilfredsstilles når det er relevant for EPS.

9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Disse egenskapene er mest relevant.

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form/konsistens	Fast stoff, Små, runde kuler.
Farge	Hvitt eller farget
Lukt	Merkbar lukt.
Luktgrense (ppm)	Ikke fastslått.
pH (Verdi)	Ikke anvendelig.
Smeltepunkt (°C)	Ikke tilgjengelig.
Kokepunkt (°C)	Ikke tilgjengelig.
Flammepunkt (°C)	< -50°C (Pentan).
Øvre eksplosjonsgrense	7.8% (v/v) (Pentan).
Nedre eksplosjonsgrense	1.3% (v/v) (Pentan).
Selvantennelsestemperatur (°C)	285°C (Pentan) (ASTM E-659).
Fordampingshastighet	Ikke tilgjengelig.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ved bruk kan brennbare damper/eksplosive damp-luft-blandinger dannes.
Damptrykk (mm Hg)	Ikke tilgjengelig.
Damp tetthet (Luft=1)	2.5 (Pentan).
Tetthet (g/ml)	1020–1050kg/m ³ @ 20°C (korn).
Bulk Tetthet (g/ml)	ca.230 (Lambdalit 230) / 320 (Lambdalit 320) / 410 (Lambdalit 410)/ 150 (HP 150) kg/m ³ @ 20°C
Mykningspunkt (°C)	70-75°C (kulene ekspanderer med utvikling av pentan).
Oppløselighet (vann)	Uoppløselig.
Løselighet (Annet)	Løselig i aromatiske hydrokarboner, klorerte løsemidler og ketoner.
Fordelingskoeffisient (n-Oktanol/vann)	Ikke tilgjengelig.
Dekomponeringstemperatur (°C)	Ikke tilgjengelig.
Viskositet (mPa.s)	Ikke fastslått.
Eksplosive egenskaper	Ved bruk kan brennbare damper/eksplosive damp-luft-blandinger dannes.
Oksiderende egenskaper	Ikke-oksiderende.

9.2 Annen informasjon

Ingen.

10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1	Reaktivitet	Stabil under normale forhold.
10.2	Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3	Mulighet for farlige reaksjoner	Ved bruk kan brennbare damper/eksplosive damp-luft-blandinger dannes.
10.4	Forhold som skal unngås	Hold borte fra varme, antenningskilder og direkte sollys.
10.5	Uforenlige materialer	Unngå lagring eller håndtering sammen med eksplosiver FN-klasse 1.
10.6	Farlige Dekomponeringsprodukter	Pentan, styren monomer, karbonmonoksid, Hydrogenbrimid (i tilfelle brann eller ved kutting med varmetråd). Utslipp av pentan øker med temperaturen. (kulene ekspanderer med utvikling av pentan).

11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Denne vurderingen er basert på tilgjengelig informasjon om lignende produkter.

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

11.1.1 Polymer

Akutt toksisitet

- Innånding Produktet kan avgis pentan-damper, som i høy konsentrasjon kan forårsake svimmelhet, hodepine og nedsatt bevissthet.

- Svelging Neppe farlig hvis svelget.

- Hudkontakt Ingen data.

- Kontakt med Øyne Ingen data.

Irritasjon Kan skape irritasjon på huden og i øynene.

Korrosivitet Ingen data.

Sensibilisering Ingen data.

Gjentatt dosetoksicitet Ingen data.

Kreftfremkallende Ingen data.

Mutagenisitet Ingen data.

Toksicitet for reproduksjon Ingen data.

11.2 Annen informasjon

Ingen.

12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Denne vurderingen av miljøfare er basert på tilgjengelig informasjon om lignende produkter.

Dette produktet inneholder et stoff som er klassifisert som farlig for miljøet.

Likevel, nye studier på vannorganismer har vist at EPS-perler, selv om de inneholder dette stoffet, ikke behøver å bli klassifisert som en miljømessig risiko.

12.1 Toksisitet

Akvatiske invertebrater:: EC50 (48 t) > 100 mg/l, Daphnia magna (OECD retningslinjer 202, del 1, stille vann) Nominell konsentrasjon Produktet har lav solubilitet i testmediet. Et eluat har blitt testet. Ingen toksisk effekt inntreffer innen området for solubilitet

Akvatiske planter:: EC50 (48 t) > 100 mg/l, EC50 (72 t) > 100 mg/l (vekstrate), Grønnalge (OECD retningslinjer 202, del 1, stille vann) Nominell konsentrasjon Produktet har lav solubilitet i testmediet. Et eluat har blitt testet. Ingen toksisk effekt inntreffer innen området for solubilitet.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Produktet selv har ikke blitt testet. I henhold til den påkrevde stabiliteten er produktet ikke lett biologisk nedbrytbart. Erklæringen har blitt utledet fra produktets struktur. Det kan i stor grad elimineres fra vannet ved abiotiske prosesser, f.eks. mekanisk adskillelse.

12.3 Bioakkumulasjonspotensial

Produktet har lavt potensiale for bioakkumulering.

12.4 Mobilitet i jord

Produktet er nærmest uoppløselig i vann. Ekspanderbar polystyren vil synke i ferskvann, kan flyte eller synke i sjøvann.

12.5 Resultater av PBG og vPvG vurdering

Ikke klassifisert som PBT eller vPvB

12.6 Andre skadevirkninger

Pentan har liten drivhuseffekt (<0,00044) og ingen ozonnedbrytende effekt.

13: INSTRUKSER OM DISPONERING

Tiloversblivne, ubrukte eller gamle kuler kan fortsatt inneholde rester av pentan. Derfor må produktet alltid håndteres med de samme sikkerhetstiltak som nytt produkt. Se Også Avsnitt 7.

13.1 Behandlingsmetoder for avfall Oppsamles eller gjenvinnes, hvis mulig. Fjern all emballasje for gjenvinning eller avfallsdisponering. Normal fjerning er via forbrenning foretatt ved godkjent forbrenningsanlegg.

13.2 Tilleggsopplysninger Kast innholdet i samsvar med lokale, statlige eller nasjonale forskrifter.

14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 UN-nummer UN2211

14.2 Korrekt Transportnavn POLYMERE PARTIKLER, EKSPANDERBARE, utvikler brannfarlig damp.

14.3 Transport fareklasse(r) 9

14.7 Pakkegruppe III

0 Miljøfarer Ingen.
Ikke klassifisert som Marin Pollutant.

14.6 Spesielle forholdsregler for bruker 633 Holdes vekk fra alle tennkilder.

Ved transport og frakt innenfor produksjonsstedet: Se interne prosedyrer og informasjon i dette dokumentet.

Ved transport og frakt utenfor produksjonsstedet: Se kravene til transport av farlig gods og produsentens anbefalinger om sikker lasting, transport og lossing av produktet.

14.7 Bulktransport skall utføres i henhold til vedlegg II av MARPOL73/78 og IBC (store beholder for bulkvarer)-koden Ikke anvendelig.

14.8 Tilleggsopplysninger Fareidentifikasjonsnummer: 90.
Begrensningskode for tunnel: D/E.
IMDG EMS F-A, S-I.

Fare etiketten

Sjøtransport (IMDG)

Lufttransport (ICAO/IATA Class)

FN-Klasse 9 Forskjellige fare etiketten

15: OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

15.1 Sikkerhet, helse-og miljøkrav/lovgivninger som er spesifikke for stoffet eller blandingen

Direktiv 94/62/EF om emballasje og emballasjeavfall

Hvis ytterligere lovgivning er gjeldende, som ikke allerede er oppført andre steder i dette sikkerhetsdatabladet, vil det være beskrevet i dette underpunktet.

FOR-2011-12-06-1358: Forskrift om tiltaks- og grenseverdier.

FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).

FOR-2011-12-06-1355: Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning.

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Kjemisk sikkerhetsvurdering ikke påkrevd. Eksponeringsscenarioer av registrerte komponenter er tilgjengelig på forespørsel.

16: ANDRE OPPLYSNINGER

Utover opplysningene i sikkerhetsdatabladet henvises til de produktspesifikke 'Tekniske informasjoner'.

Full tekst av klassifiseringene, inkludert angivelse av fareklasser og faresetninger dersom nevnt i seksjon 2 eller 3:

Asp. Tox.	Aspirasjonsfare
Flam. Liq.	Brannfarlige væsker
STOT SE	giftvirkninger på bestemte organer — enkelteksponering
Aquatic Chronic	Farlig for vannmiljøet - kronisk
H224	Ekstremt brannfarlig væske og damp.
H304	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H336	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H411	Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

* Data endret fra forrige versjon

Den informasjon som denne publikasjon inneholder eller som gis til brukerne på annen måte, anses for å være nøyaktig og gis i god tro, men det er opp til brukerne å forsikre seg om at produktet egner seg for et bestemt formål. SUNPOR Kunststoff gir ingen garanti når det gjelder produktets skikkethet til noe bestemt formål, og enhver indirekte garanti eller forhold (lovbestemt eller på annen måte) avvises med mindre avvisning hindres ved lov. SUNPOR Kunststoff tar intet ansvar for tap eller skade (annet enn det som oppstår som følge av død eller personskaade som skyldes et defekt produkt, hvis dette kan bevises), som følge av tiltro til denne informasjonen. Man kan ikke benytt seg fritt av patent-, copyright- eller designrettigheter.

Vedlegg til utvidet
sikkerhetsdatabladet (eSDS)

Ingen informasjon tilgjengelig.